

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ІНСТИТУТІВ СПІЛЬНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

Інститути спільного інвестування (далі – ІСІ) є фондами, які здійснюють свою діяльність у формі спільного інвестування з метою отримання прибутку від вкладення грошових коштів інвесторів у цінні папери інших емітентів, корпоративні права та нерухомість.

Згідно чинного законодавства України в сфері регламентації діяльності ІСІ [1] встановлено поділ інвестиційних фондів на пайові та корпоративні (табл. 1).

Таблиця 1

Характеристика інститутів спільного інвестування (КІФ та ПІФ)

Вид ІСІ	Характеристика фонду
1	2
1. Пайові інвестиційні фонди (ПІФ)	Фонд, активами якого володіють інвестори на правах спільної часткової власності, а управління ними здійснюють компанії з управління активами (далі – КУА) за наявності ліцензії. ПІФ утворюються КУА (у її складі), однак його активи обліковуються окремо від результатів господарської діяльності КУА

Продовження таблиці 1

1	2
2. Корпоративні інвестиційні фонди (КІФ)	Юридичні особи, які створюються у формі публічного акціонерного товариства та здійснюють свою діяльність тільки із спільного інвестування

За даними Української асоціації інвестиційного бізнесу (УАІБ) станом на 02 листопада 2016 року в державі налічується 1159 ІСІ. Аналіз динаміки кількості ІСІ за 2011-2015 рр. (рис. 1) показав, що на інвестиційному ринку України переважають пайові інвестиційні фонди, хоча в 2015 році спостерігалась тенденція до їх зменшення. Порівнюючи 2015 р. з 2011 р., бачимо, що у 2015 р. кількість ПІФ практично не змінилась (скорочення лише на 7 фондів). Щодо кількості КІФ, то навпаки, спостерігається тенденція до збільшення, з 225 інвестиційних фондів у 2011 р. до 254 інвестиційних фондів у 2015 р. У говорить про стабільність та динамічність розвитку інвестиційного ринку України в частині спільного інвестування.

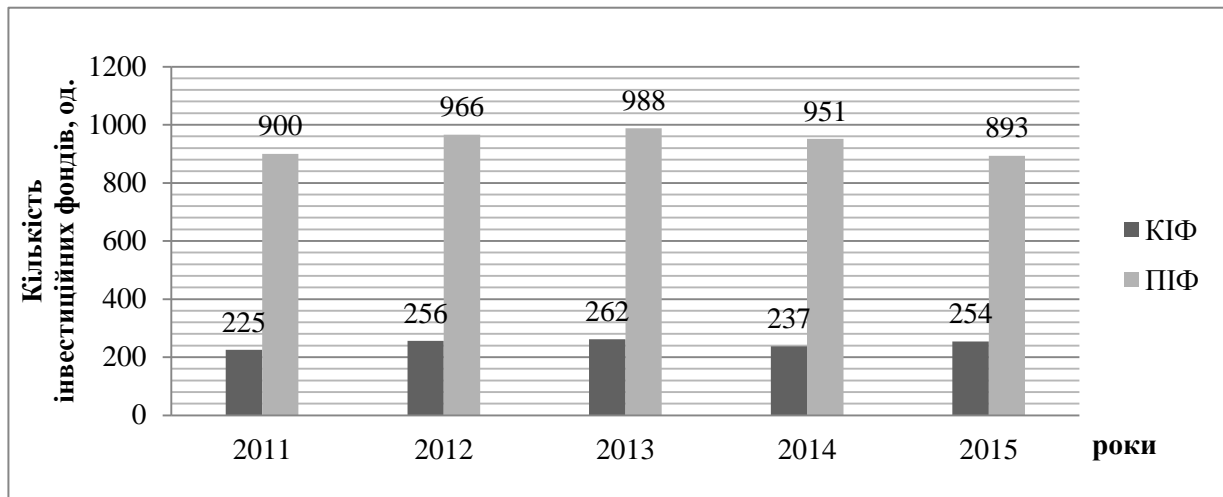

Рис.1. Динаміка кількості ПІФ та КІФ за 2011-2015 рр.

За результатами своєї діяльності ІСІ складають наступну фінансову звітність, яка подається до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) не пізніше 01 квітня року, що настає за звітним. До такої звітності згідно МСБО 1 “Подання фінансової звітності” та чинного законодавства належить річний звіт, який містить інформацію про:

- 1) розрахунок вартості чистих активів (далі – ВЧА);
- 2) баланс (звіт про фінансовий стан);
- 3) звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід).

Згідно Положення про порядок визначення вартості чистих активів ІСІ [2] розрахунок ВЧА оформлюється довідкою, в якій міститься інформація, наведена у табл. 2. Довідка підписується керівником та бухгалтером КУА та завіряється печаткою.

Отже, дослідивши динаміку кількості ІСІ за останні роки, встановлено позитивну тенденцію розвитку даної сфери інвестування. Поряд з цим, ідентифіковано види інститутів спільного інвестування, що можуть діяти на території України, визначено їх організаційно-правову форму.

Таблиця 2

Відомості про вартість чистих активів ІСІ (КІФ або ПІФ)

Показник/відомості	Характеристика відомостей, які наводяться у довідці (розрахунку)
1. Загальні відомості про інвестиційний фонд	Код КУА за ЄДРПОУ, реєстраційний код фонду за ЄДРІСІ, дата внесення відомостей про фонд до ЄДРІСІ, код фонду за ЄДРПОУ та дата укладання договору на управління активами ІСІ – для КІФ, вид і тип фонду, строк діяльності ІСІ
2. ВЧА інвестиційного фонду	Активи та зобов’язання фонду; ВЧА фонду (активи фонду за мінусом його зобов’язань); кількість акцій або інвестиційних сертифікатів, що знаходяться в обігу, зокрема серед фізичних та/або юридичних осіб (у т.ч. резидентів та/або нерезидентів); кількість учасників фонду, зокрема юридичних та/або фізичних осіб (у т.ч. резидентів та/або нерезидентів); ВЧА у розрахунку на одну акцію або інвестиційний сертифікат; номінальна вартість одного цінного паперу. Показники формуються на кінець звітного кварталу та звітного року
3. Склад, структура та вартість активів ІСІ	Перелік інвестицій у цінні папери, в об’єкти нерухомого майна та банківські метали; перелік інших інвестицій; грошові кошти на поточному та/або депозитному рахунках; дебіторська заборгованість

Також встановлено, що з 01 січня 2015 року ІСІ формують фінансову звітність за вимогами МСФЗ (МСБО) та представляють до НКЦПФР згідно законодавчо встановлених строків. В ході дослідження визначено склад такої звітності – розрахунок вартості чистих активів, баланс та звіт про фінансові результати. Окрім останніх двох базових форм фінансової звітності, істотного значення набуває розрахунок (довідка) ВЧА ІСІ, яка забезпечує прозорість діяльності інвестиційного фонду та сприяє залученню додаткових інвестиційних коштів.

Список використаної літератури:

1. Закон України «Про Інститути спільного інвестування» від 05.07.2012 № 5080-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5080-17>. 2. Рішення про затвердження Положення про порядок визначення вартості чистих активів інститутів спільного інвестування від 30.07.2013 № 1336. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1444-13>.